

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ENTERPRISE INVESTMENT ACTIVITY ANALYSIS

У статті розглянуте питання актуальності інвестицій та залучення їх підприємствами для подальшого збільшення оборотних коштів та/або розширення власного виробництва. Досліджена можливість інвестиційної діяльності шляхом аналізу фінансової звітності на прикладі заводу сталевих труб «Титан». Сформовано висновок про сприятливість фінансового середовища досліджуваного підприємства та залучення ним інвестицій у майбутньому.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційний аналіз, позиковий капітал, фінансова звітність, залучені інвестиції, дохід.

В статье рассмотрен вопрос актуальности инвестиций и привлечения их предприятиями для дальнейшего увеличения оборотных средств и/или расширения собственного производства. Исследована возможность инвестиционной деятельности путем анализа финансовой отчет-

ности на примере завода стальных труб «Титан». Сформирован вывод о благоприятности финансовой среды исследуемого предприятия и привлечения им инвестиций в будущем.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, инвестиционный анализ, заемный капитал, финансовая отчетность, привлеченные инвестиции; доход.

The article considers the issue of the relevance of investments and attracting them by enterprises for a further increase in working capital and / or expansion of their own production. The possibility of investment activity was studied by analyzing financial statements on the example of the Titan steel pipe plant. The conclusion about the favorable financial environment of the studied company and attracting investment in the future is formed.

Key words: investment, investment analysis, borrowed capital, financial statements, attracted investments, incomes.

УДК 330:322:658.14:658.15

Кудряшова О.О.

студентка

Український державний

хіміко-технологічний університет

Постановка проблеми. Термін «інвестиції» походить від латинського слова «investio», що означає «вкладати». У найбільш широкому тлумаченні інвестиції є вкладенням капіталу з метою подальшого його збільшення. При цьому приріст має бути достатнім, щоб компенсувати інвестору відмову від використання цих засобів на споживання в поточному періоді, щоб винагородити інвестора за ризик, відшкодувати йому втрати від інфляції в майбутньому [10].

У практиці бізнесу основні проблеми інвестиційної діяльності досить розповсюджені і типові. Загалом їх можна згрупувати таким чином [1, с. 21]:

- відсутність єдиної методики розрахунку проєктів, тобто використання різних форматів представлення даних, припущень тощо. Це особливо актуально під час залучення зовнішніх (сторонніх) виконавців;

- відсутність регламентів. Немає чітко регламентованого, формалізованого процесу управління інвестиційною діяльністю на всіх стадіях життєвого циклу інвестиційних проєктів;

- відсутня координація між підрозділами, що відповідають за реалізацію проєкту, і підрозділами, які здійснюють планування діяльності компанії;

- відсутність регулярних моніторингових і аналізів реалізації інвестиційних проєктів, а також ефективної системи зворотного зв'язку, низький рівень комунікаційного процесу на фірмі.

Характеризуючи сучасний стан інвестиційної діяльності підприємств, зауважимо, що основу інвестиційної діяльності підприємств формує реальне інвестування у різних формах, а саме:

- придбання майнових комплексів;
- нове будівництво;

- реконструкція;
- модернізація;
- оновлення окремих видів обладнання;
- інноваційне інвестування;
- інвестування приросту запасів та оборотних засобів [4].

Вирішення цих проблем лежить у площині розуміння і застосування основних принципів сучасної ефективної системи управління інвестиційною діяльністю компанії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інвестицій та управління інвестиційною політикою підприємства хвилювали і хвилюють багатьох учених і практиків, таких як Л.І. Єгорова, М.В. Єгоров, Е.М. Автурханов, А.Е. Суглобов, Ю.І. Черкасова, Д.А. Ендовицкий, Г.В. Ердман, П.І. Вахрін.

Постановка завдання. Метою дослідження є вивчення та аналіз на практичному прикладі інвестиції підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. У групі підприємств, що випускають безшовні, зварні круглі і некруглі труби, обсяг виробництва зростає. У 2016 році проти 2015 року темп зростання обсягу продукції становив у середньому 108,9%, а в 2017 році проти 2016 року – 118,4%. Подальше нарощування темпів вимагає інвестиційних вкладень на модернізацію обладнання та оновлення технологій. Щорічне збільшення ступеня зносу за цією групою підприємств становить 7%, а оновлення фондів у 2015 році становило 3,2%, у 2016 році – 9,3%. Тобто зростання витрат на оновлення не зможе фінансуватися тільки за рахунок амортизаційних відрахувань і вимагає інвестиційних вкладень з інших джерел. Тому для кожного

підприємства важливим є ефективне управління структурою джерел інвестиційного капіталу [2].

Метою підприємства є отримання прибутків від фінансово-господарської діяльності і задоволення на їх основі інтересів засновників, а також економічних і соціальних інтересів працівників від здійснення виробничої діяльності.

Для того щоб визначити стан інвестиційної діяльності підприємства, проведемо аналіз даних фінансової звітності підприємства за 2017 рік.

За отриманими даними бачимо, що сума інвестицій на ВАТ Завод сталевих труб «Титан» станом на 1 січня 2018 р. становила 4100 тис. грн, з них довгострокових інвестицій – 1060 тис. грн., а короткострокових – 3040 тис. грн. За звітний період сума інвестицій зменшилася на 210 тис. грн. Це відбулося за рахунок зменшення короткострокових вкладень.

Залучені інвестиції станом на 1 січня 2018 р. становили 224 890 тис. грн. і збільшилися за рік на 30 660 тис. грн. Сума залучених інвестицій дорівнює 133 400 тис. грн., які також збільшилися на 21 290 тис. грн. Короткострокові позики і кредити

становили 90 440 тис. грн. та збільшилися за рік на 9270 тис. грн. Довгострокові зобов'язання становлять усього 0,5%.

Далі визначаємо суму і структуру доходів, витрат, надходжень і виплат з інвестицій. Необхідні дані наведені в таблиці 2.

Результати розрахунків в таблиці 2 дають можливість зрозуміти, що робота керівництва ВАТ Завод сталевих труб «Титан» в період з 2016 по 2017 рік була спрямована на збільшення активів за рахунок залучення інвестицій шляхом випуску і реалізації акцій, довгострокових і короткострокових позик і кредитів. У 2017 році підприємством випущено і реалізовано акцій на суму 21 290 тис. грн., а в 2016 році – на 15 000 тис. грн. Притягнуто довгострокових і короткострокових позик і кредитів на початок 2017 року на суму 9500 тис. грн, а на кінець року – на 22 000 тис. грн. Також за даними таблиці видно, що надходження інвестицій має позитивну тенденцію, їх сума значно вища, ніж вкладення коштів в інвестиції. У 2017 році довгострокові і короткострокові вкладення становили лише 3760 тис. грн. Відповідно

Таблиця 1

Дані інвестиційної діяльності ВАТ Завод сталевих труб «Титан»

Показники	2017 рік		Відхилення
	На початок звітного року	На кінець звітного року	
Одиниці виміру	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Інвестиції в цінні папери	260	310	50
Інвестиції в дочірні підприємства	390	570	180
Займи, які надаються організаціям на термін більше 12 місяців	150	180	30
Загалом довгострокових інвестицій	800	1060	260
Короткострокові інвестиції	3510	3040	-470
Всього інвестицій	4310	4100	-210
Залучені інвестиції	112110	133400	21290
Довгострокові зобов'язання	950	1050	100
Короткострокові займи та кредити	81170	90440	9270
Всього залучених інвестицій	194230	224890	30660

Таблиця 2

Доходи, надходження і виплати від інвестиційної діяльності

Показники	2016 рік	2017 рік	Відхилення
Доходи від інвестиційної діяльності			
Дивіденди, отримані від дочірніх та асоційованих підприємств	350	290	-60
Отриманні відсотки	500	400	-100
Загалом доходів	850	690	-160
Витрати від інвестиційної діяльності			
Сплачені відсотки	12300	11900	-400
Сплачені дивіденди	15850	15900	50
Загалом витрат	28150	27800	-350
Надходження від інвестицій			
Надходження від випуску акцій на капітал	15000	21290	6290
Надходження довгострокових і короткострокових кредитів і позик	9500	22000	12500
Загалом надходжень	24500	43290	18790
Вкладені довгострокові і короткострокові кредити і позики	3600	3760	160
Загалом виплат	3600	3760	160

організація має незначну суму доходів від інвестицій і великі витрати зі сплати дивідендів і відсотків.

Так, у 2017 році доходи від дивідендів становили всього 209 тис. грн., а отримані відсотки – 400 тис. грн, тоді як витрати з виплати дивідендів – 15 900 тис. грн., а з виплати відсотків – 11 000 тис. грн.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, аналіз інвестиційної діяльності – це важливий елемент у системі управління інвестиційною діяльністю підприємства. На основі результатів інвестиційного аналізу розробляються й обґрунтовуються інвестиційна політика підприємства, його стратегія і тактика, приймаються інвестиційні рішення. [8, с. 57]

Інвестиційний аналіз передуює рішенням і діям, обґрунтовує їх, є основою наукового управління інвестиційним процесом, забезпечує його об'єктивність та ефективність. Слід зазначити [3, с. 68], що аналіз інвестиційної діяльності є засобом не тільки обґрунтування інвестиційних проєктів і програм, але й контролю за їх виконанням.

Тож за результатами розрахунків, які були проведені вище, можна дійти висновку, що все вказує на ефективне використання позикового капіталу і подальшу можливість залучення позикових коштів, які будуть спрямовані на підвищення ефективності роботи підприємства та збільшення прибутку згодом.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Федяков М.І. Деньги к деньгам: инвестиционная практика бизнеса / М.І. Федяков. 2008. 92 с.
2. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку. URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/115512/156/templ> (дата звернення 12.11.2018).
3. Гитман Л.Дж., Джонк М.Д. Основы инвестирования / Л.Дж. Гитман, М.Д. Джонк. М.: «Дело», 1997. 1008 с.
4. Бланк І.О. Управління використанням капіталу. Особливості форми фінансового інвестування капіталу / І.О. Бланк. URL: <http://megos.org.ua/books-finansy-1.html>.
5. Денисенко М.П. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: [монографія] / М.П. Денисенко, Л.І. Михайлова, І.М. Грищенко та ін. Суми: ВТА «Університетська книга», 2008. 1050 с.
6. Ізмайлов К.В. Фінансовий аналіз: [Навчальний посібник] / К.В. Ізмайлов. К.: МАУП, 2000. 152 с.

7. Гончаренко І.В. Активізація інвестиційного процесу в Україні / І.В. Гончаренко, К.О. Шумська // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2014. No 5. С. 3–7.

8. Орлов В. Підвищення ефективності діяльності підприємств у сучасних умовах господарювання / В. Орлов, К. Купріянов, О. Орлова // Економіст. 2010. No 10. С. 56–58.

9. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: [Навчальний посібник] / В.О. Подольська, О.В. Яріш. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 488 с.

10. Чухно А.А. Основи економічної теорії. Інвестиції: сутність, стимули, детермінанти, співвідношення із заощадженням і доходом / А.А. Чухно. URL: <https://finlit.online/page/chuxnoiother/ist/ist-5--idz-ax232.html>.

REFERENCES:

1. Fedyakov M.I. Den'gi k den'gam: investitsionnaya praktika biznesa / M.I. Fedyakov. 2008. 92 s.
2. Aghentstvo z rozvytku infrastruktury fondovogho rynku. URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/year/xml/showform/115512/156/templ> (data zvernennja 12.11.2018).
3. Hytman L.Dzh., Dzhonk M.D. (1997) Osnovy ynvestirovaniya [Fundamentals of Investing]. Moscow: «Delo», p. 1008. (in Russian)
4. Blank I. (2010) Managing the use of capital: Peculiarities of Financial Capital Investment Forms [Upravlinnia vykorystanniam kapitalu. Osoblyvosti formy finansovoho investuvannia kapitalu]. URL: <http://megos.org.ua/books-finansy-1.html>.
5. Denysenko M.P. (2008) Investytsiyno-innovatsiyna diyal'nist': teoriya, praktyka, dosvid [Investment and innovation activity: theory, practice, experience]. Sumy: VTA «Universytets'ka knyha», p. 1050. (in Russian)
6. Izmaylov K.V. (2000) Finansovyy analiz: Nav.posib [Financial analysis: Naval means]. Kyiv: MAUP, p. 152. (in Ukrainian)
7. Honcharenko I.V. (2014) Aktyvizatsiya investytsiynoho protsesu v Ukraini [Activation of the investment process in Ukraine]. Kharkiv: Visnyk KhNAU im. V.V. Dokuchayeva, No 5, pp. 3–7. (in Ukrainian)
8. Orlov V. (2010) Pidvyshchennya efektyvnosti diyal'nosti pidpryemstv u suchasnykh umovakh hospodaryuvannya [Increasing the efficiency of enterprises in modern economic conditions]. Kharkiv: Ekonomist, No 10, pp. 56–58. (in Ukrainian)
9. Podol's'ka V.O., Yarish O.V. (2007) Finansovyy analiz [Financial analysis]. Kyiv: Tsentr navchal'noyi literatury, p. 488. (in Ukrainian)
10. Chukhno A.A. Osnovy ekonomichnoyi teoriji. Investyciji: sutnistj, stymuly, determinanty, spivvidnoshennja iz zaoshhadzhennjam i dokhodom [Elektronnyj resurs] / A.A. Chukhno. URL: <https://finlit.online/page/chuxnoiother/ist/ist-5--idz-ax232.html>.

ENTERPRISE INVESTMENT ACTIVITY ANALYSIS

Purpose of the article. Study and analysis of investment activities on the example of the steel pipe plant "Titan", as well as the following tasks: disclosure essence of the concept of "investment"; conducting diagnostics of the financial condition of the example of a particular company; carrying out the necessary calculations using data on investment activities, as well as data on income and payments from the investment activities of a particular enterprise; formation conclusions on the results obtained and proposals for the improvement of investment activity, if necessary

Research methodology. Methodological basis of the work have become instructive and methodological materials, assessments of financial and economic activities, investment activities and rationales for its development directions. In the process of disclosing the topic of this work, general scientific methods of statistical and economic analysis were used. The empirical base was the materials published in the earlier editions.

Results. Based on the financial statements, data on the investment activities of the enterprise were formed and the size of investments in other organizations and own production, as well as their structure and change for 2017 were determined.

According to the results of data on income, receipts and payments from investment activities, the main activity of the enterprise was determined, the necessary calculations were carried out and the amounts and structure of income, costs and payments on investments for 2016-2017 which were analyzed.

The practical significance. The practical significance of the study lies in the fact that the main provisions and conclusions of the work are focused on widespread use:

- when developing methods for analyzing investments in enterprises, taking into account the interests of different groups of investors;
- while managing the investment attractiveness of an enterprise for attracting investments from the part of its management.

In particular, the proposed method for analyzing the investment attractiveness of an enterprise has practical significance.